

RETTE TIL AT INDGIVE ANDRAGENDER

Siden Maastrichttraktatens ikrafttræden har enhver borger i EU haft mulighed for at indgive andragender til Europa-Parlamentet, i form af en klage eller en anmodning, om forhold, der falder ind under EU's virksomhedsområde. Disse andragender behandles af Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, som træffer afgørelse om, hvorvidt de opfylder betingelserne for at blive behandlet, og derefter behandler andragenderne.

RETSGRUNDLAG

Artikel 20, 24 og 227 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), artikel 44 i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

MÅL

Formålet med retten til at indgive andragender er at give unionsborgere og personer med bopæl i EU et ukompliceret instrument til at henvende sig til EU's institutioner med klager eller anmodninger om at gribe ind.

RESULTATER

A. Betingelser og krav (artikel 227 i TEUF)

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat er berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre borgere eller personer at indgive andragender.

Andragenderne skal omhandle forhold, der henhører under EU's virksomhedsområde, og som vedrører andragerne direkte. Sidstnævnte betingelse fortolkes meget bredt.

B. Fremgangsmåde ved behandling af andragender

Fremgangsmåden ved behandling af andragender er fastsat i Europa-Parlamentets forretningsorden, i artikel 215-218 og i bilag V (punkt XX), som overdrager kompetencen på området til et udvalg, nemlig Udvalget for Andragender.

1. Formelle betingelser for behandling

Andragenderne skal være forsynet med navn, nationalitet og bopæl for hver af andragerne og skal være affattet på et af EU's officielle sprog. De kan enten indgives elektronisk via Europa-Parlamentets portal for andragender eller pr. post.

2. Materielle betingelser for behandling

Andragender, der opfylder de formelle betingelser, henvises til Udvalget for Andragender, der først træffer afgørelse om, hvorvidt andragendet opfylder betingelserne for behandling. Udvalget undersøger i den forbindelse, om emnet henhører under EU's virksomhedsområde. Hvis det ikke er tilfældet, erklærer udvalget, at andragendet ikke opfylder betingelserne for behandling. Andrageren underrettes herom, og afgørelsen begrundes. Andragerne opfordres ofte til at kontakte et andet nationalt, europæisk eller internationalt organ. Hovedårsagerne til, at andragender ikke kan antages til behandling, er, at andragenderne forveksler beføjelser, ansvar og muligheder for at gribe ind og for at få en sag prøvet på EU-niveau med dem, der gør sig gældende på nationalt niveau — i medlemsstaterne — og i andre internationale organisationer og organer (som f.eks. FN og Europarådet), herunder med hensyn til anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder.

3. Behandling

Afhængigt af omstændighederne kan Udvalget for Andragender træffe en eller flere af følgende foranstaltninger:

- anmode Europa-Kommissionen om at foretage en indledende undersøgelse af et andragende og tilvejebringe oplysninger om overholdelsen af relevant EU-lovgivning
- videresende andragendet til andre udvalg i Europa-Parlamentet med henblik på oplysninger eller yderligere foranstaltninger (f.eks. kan et udvalg tage andragendet med i betragtning i forbindelse med sit lovgivningsarbejde)
- Hvis andragendet omhandler en specifik sag, som kræver individuel behandling, kan Kommissionen rette henvendelse til de relevante institutioner eller myndigheder eller intervenere via den berørte medlemsstats faste repræsentation for at finde en løsning på sagen.
- træffe enhver anden foranstaltning, der anses for hensigtsmæssig, for at forsøge at løse et problem eller give et passende svar på andragendet.

Udvalget tager ligeledes stilling til, om andragendet skal opføres på udvalgets mødedagsorden. I så fald indbydes andrageren, Kommissionen og repræsentanter for den eller de berørte medlemsstater til at deltage. Under mødet forelægger andrageren sit andragende, og Kommissionen redegør mundtligt for sin holdning og kommenterer sit skriftlige svar på de spørgsmål, der er omhandlet i andragendet, ligesom repræsentanterne for de berørte medlemsstater kan opfordres til tage ordet. Medlemmerne af Udvalget for Andragender har derefter mulighed for at drøfte de spørgsmål, der er rejst under debatten, og for at foreslå yderligere foranstaltninger.

I særlige tilfælde kan udvalget beslutte at afholde en høring eller en workshop, foretage en undersøgelsesrejse til det pågældende land eller den pågældende region og vedtage en beretning fra rejsen med udvalgets bemærkninger og henstillinger eller forberede og indgive en fuldstændig betænkning til afstemning på et af Parlamentets plenarmøder. Udvalget kan også beslutte at forelægge Kommissionen og/eller Rådet forespørgsler til mundtlig besvarelse og afholde en drøftelse på et plenarmøde.

Hvis andragendet vedrører et spørgsmål af almen interesse, der afslører en ukorrekt gennemførelse eller anvendelse af EU-lovgivningen, kan det afstedkomme, at Kommissionen griber ind over for den pågældende medlemsstat, herunder gennem en traktatbrudsprocedure.

4. Afslutning

Udvalget kan afslutte et andragende på forskellige trin i proceduren, f.eks. når udvalget har truffet afgørelse om, hvorvidt andragendet opfylder betingelserne for behandling, efter en drøftelse på et udvalgsmøde, når der ikke kan træffes yderligere foranstaltninger i forbindelse med andragendet, når andragendet trækkes tilbage af andrageren, eller når andrageren ikke reagerer inden for en bestemt tidsfrist.

5. Gennemsigtighed

Andragender, der indgives til Europa-Parlamentet, bliver offentlige dokumenter. Sammendrag af andragenderne offentliggøres på alle officielle EU-sprog på Europa-Parlamentets portal for andragender, når Udvalget for Andragender har truffet afgørelse om, hvorvidt de opfylder betingelserne for behandling, sammen med andre relevante dokumenter.

Andrageren underrettes skriftligt om alle udvalgets afgørelser vedrørende vedkommendes andragende og om begrundelsen for disse afgørelser, og andrageren får relevante oplysninger og, i påkommende tilfælde, dokumentation, så snart afgørelserne bliver tilgængelige.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

I henhold til traktaterne er Europa-Parlamentet modtageren af andragender fra borgerne, og det har derfor ansvaret for at sikre, at de bekymringer, borgerne giver udtryk for i andragenderne, fuldt ud tages i betragtning i EU. For at gøre dette på den bedst mulige måde har Parlamentet overdraget et særligt udvalg, nemlig Udvalget for Andragender, opgaven at behandle andragender og koordinere institutionens opfølgingsaktiviteter. Som fremhævet i de årlige betænkninger om resultatet af arbejdet i Udvalget for Andragender i det foregående år^[1] har Parlamentet altid betragtet andragender som et centralt element i et deltagelsesdemokrati. Det har også understreget deres betydning med hensyn til at afsløre tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke gennemfører eller anvender EU-lovgivningen korrekt. Faktisk har en række andragender ført til lovgivningsmæssige eller politiske tiltag, EU-pilotprojekter, præjudicielle afgørelser eller traktatbrudsprocedurer. Udvalget for Andragender er især aktivt på områderne grundlæggende rettigheder (handicap, børns rettigheder, forskelsbehandling, minoriteter, retfærdighed, fri bevægelighed, stemmeret, brexit), miljø og dyrevelfærd, det indre marked, sociale rettigheder, migration, handelsaftaler og folkesundhed. Undersøgelser, offentlige høringer, bestilling af undersøgelser, oprettelsen i 2016 af et udvalgsnetværk, der skal sikre større samarbejde mellem de udvalg, der beskæftiger sig med andragender, og

[1] De årlige betænkninger om resultatet af arbejdet i Udvalget for Andragender indeholder oplysninger om antallet af indgivne andragender, deres format, status, resultat, land, sprog, nationalitet og emne, webportalen, forbindelserne med Kommissionen, Rådet og Ombudsmanden, undersøgelsesrejser, offentlige høringer, bestilte undersøgelser og andre vigtige spørgsmål.

samarbejde og dialog med nationale parlamenter og myndigheder såvel som med andre EU-institutioner (navnlig Europa-Kommissionen og Ombudsmanden) betragtes alle som instrumenter, der skal sikre, at spørgsmål, der rejses af borgere i andragender, bliver behandlet og løst. I 2014 lancerede Parlamentet webportalen for andragender, som har givet mulighed for øget og bedre synlighed af og gennemsigtighed i andragenderne samt mulighed for interaktion med borgerne og borgernes deltagelse i EU^[2].

Ottavio Marzocchi
05/2019

[2]<https://petiport.secure.europarl.europa.eu/petitions/da/home>

